

Тернопільський національний економічний університет

Факультет аграрної економіки та менеджменту

Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота

З «Економічної теорії»

на тему:

«Державні інвестиції: стимулююча функція, проблеми ефективності та макроекономічні наслідки»

Студента II курсу групи ОПЗ-21

Шевчук М.М.

Керівник: к. е. н., викладач Вірковська А.А.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS ____

м. Тернопіль - 2017 р.

План

Вступ

1. Суть державних інвестицій. Їх стимулююча функція та макроекономічні наслідки.
2. Аналіз динаміки державних інвестицій в Україні
3. Забезпечення ефективності державних інвестицій в національній економіці.

Висновки

Список використаної літератури

ВСТУП

Дослідження проблеми інвестування економіки завжди знаходилося у центрі уваги економічної думки. Це обумовлено тим, що інвестиції торкаються найглибших основ господарської діяльності, визначають процес економічного зростання в цілому. У сучасних умовах вони виступають найважливішим засобом забезпечення умов виходу з економічної кризи, структурних зрушень у народному господарстві, зростання технічного прогресу, підвищення якісних показників господарської діяльності на мікро - і макрорівнях. Активізація інвестиційного процесу є одним із надійніших механізмів соціально-економічних перетворень.

Україна сьогодні знаходиться на шляху всебічних економічних перетворень. За таких умов, налагодження стабільного інвестиційного процесу є справою особливого значення.

Нестача капіталу є головною проблемою перехідної економіки. Важливість грошей для економічної системи можна без сумніву порівняти із важливістю крові для організму людини. Коли економічний організм знаходиться на початку процесу свого відновлення, йому вкрай необхідні додаткові ін'єкції, тобто, фінансові вливання, які б були каталізатором економічного розвитку.

В Україні ж дотепер не створено обґрунтованої системи державної підтримки інвестиційної діяльності підприємств. Як наслідок цього, в інвестиційній діяльності країни утворилося замкнуте коло, коли недоінвестування народного господарства посилює спад виробництва, що, в свою чергу, спричиняє зниження інвестиційних можливостей суб'єктів господарювання та держави. Вивести Україну з цієї ситуації може лише науково обґрунтована інвестиційна політика держави.

РОЗДІЛ 1. Суть державних інвестицій. Їх стимулююча функція та макроекономічні наслідки.

Інвестиції – це довгострокові вкладення капіталу у підприємницьку діяльність (для одержання прибутку). Той, хто має капітал і вкладає його у ту чи іншу комерційну справу, називається інвестором, й сам процес вкладення капіталу — інвестуванням (довгостроковим фінансуванням).

Інвестиції відіграють центральну роль в економічному процесі, вони визначають загальний ріст економіки. В результаті інвестування засобів в економіку збільшуються обсяги виробництва, росте національний прибуток, розвиваються та йдуть в перед в економічній конкуренції галузі та підприємства, що в найбільшому степені задовольняють попит на ті чи інші товари та послуги.

Реальні інвестиції — це вкладення капіталу у різні сфери та галузі народного господарства з метою оновлення існуючих і створення нових матеріальних благ, а як наслідок — одержання набагато більшого прибутку. Такі реальні інвестиції ще називають виробничими; проте в практиці

За характером участі в інвестуванні бувають прямі та не прямі інвестиції.

Прямі інвестиції – це безпосередня участь інвестора у виборі об'єкта інвестування і вкладанні коштів.

Непрямі інвестиції – це опосередкована участь у виборі об'єкта інвестування і вкладання коштів іншими способами (фінансовими посередниками). Інвестор купує цінні папери фінансових посередників, наприклад, інвестиційні сертифікати інвестиційних компаній.

Крім того, є також коротко термінові і довготермінові інвестиції.

Однією із найважливіших складових економічної політики держави, є інвестиційна політика. В сучасних умовах фінансово-економічної кризи вона набуває особливого пріоритету. У розпорядженні держави знаходяться основні засоби регулювання відтворювального процесу. Інвестиційна політика повинна сприяти піднесенню економіки, підвищенню ефективності виробництва, забезпеченню соціально-економічної стабільності та вирішенню екологічних

проблем. Динаміка інвестицій є фундаментальним параметром відтворювального процесу, що визначає можливості оновлення основного капіталу, проведення структурних реформ, формування базису стійкого довгострокового розвитку економіки[5].

Обсяги державних інвестицій коштів державного бюджету за поданням Уряду затверджує Верховна рада України в Державній програмі економічного і Державне регулювання інвестиційної діяльності забезпечують такі важелі:

- система податків, податкових ставок;
- проведення кредитної та амортизаційної політики;
- надання фінансової допомоги у вигляді дотацій, субсидій, субвенцій, бюджетних позик на розвиток окремих регіонів, галузей, виробництва.
- визначення умов користування землею, водою та іншими природними ресурсами;
- політика ціноутворення;
- проведення експертизи інвестиційних проектів тощо.

Підписано та ратифіковано Верховною Радою України міжурядові угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій з більше ніж 70 країнами світу.

Зокрема, у 2015 році підписано Угоду між Україною та Японією про сприяння та захист інвестицій.

Сьогодні передбачена державна підтримка реалізації інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки, зокрема, шляхом звільнення від оподаткування ввізним митом при ввезенні визначеного переліку товарів, необхідних для реалізації таких проектів, та відтермінування сплати ПДВ (до 60 днів) щодо ввезених товарів на підставі векселя.

Також державна підтримка надається при створенні індустріальних парків і реалізації проектів у межах цих парків.

Нормами Митного кодексу України передбачено звільнення від сплати ввізного мита товарів, які ввозяться іноземними інвесторами на строк не менше трьох років з метою інвестування на підставі зареєстрованих договорів (контрактів) або як внесок іноземного інвестора до статутного капіталу

підприємства з іноземними інвестиціями. Розмитнення таких товарів здійснюється у першочерговому порядку.

Також Мінекономрозвитку забезпечено:

- медіа-підтримку формування позитивного інвестиційного іміджу України шляхом виготовлення і поширення в мережі Internet, в тому числі на офіційних веб-ресурсах посольств України за кордоном, інформаційних матеріалів під назвою “Invest Ukraine open for U!”, відеоролика “InvestUkraine!”, випуску № 2 відео-блогу Мінекономрозвитку за участю Міністра, який присвячено питанню створення сприятливого інвестиційного клімату;
- підготовку до проведення Українсько-американського бізнес форуму, який відбувся 13.07.2015 р. у Торговій палаті США та об’єднав понад 150 керівників провідних американських компаній, десятки лідерів українського бізнесу та представників економічних блоків урядів обох країн.

Зокрема, під час форуму було досягнуто наступні домовленості:

- з американською компанією Cargill щодо започаткування масштабного інвестиційного проекту з розвитку інфраструктури морського торговельного порту "Южний" (очікуваний обсяг інвестицій – 130 млн. дол.. США);
- з американською компанією Horizon Capital щодо масштабної інвестиції в український інтернет-магазин Rozetka.ua (до 40 млн. дол. США).

РОЗДІЛ 2. Аналіз динаміки державних інвестицій в Україні

Досягнення високого рівня соціально-економічного розвитку в Україні неможливе без ефективної структурно-інвестиційної політики перебудови економіки з метою створення сприятливого інвестиційного клімату.

Серед основних чинників, які повинні зробити інвестиційний клімат значно привабливішим, є такі:

- подальше удосконалення процедури з організації бізнесу;
- застосування системи оподаткування на принципах забезпечення інвестиційної активності;
- врегулювання проблем державного боргу;
- забезпечення реалізації програми реструктуризації банківської системи;
- забезпечення захисту прав інтелектуальної власності;
- мінімізація або ліквідація обмеження на підприємницьку діяльність і створення рівних умов для всіх суб'єктів господарювання[2].

Рівень інвестиційної активності перебуває у безпосередній залежності від стану економіки в державі, функціонування фінансово-кредитної системи, прибуткової діяльності підприємств, дохідної політики бюджетів усіх рівнів та доходів населення.

Україна тепер знаходиться перед об'єктивною необхідністю активізації капіталовкладень на створення конкурентоздатних господарських систем, Модернізацію і реконструкцію діючих структур, забезпечення диверсифікації капіталу в напрямку соціально орієнтованих структурних перетворень. До того ж фізична і моральна застарілість виробничих фондів у промисловості, сільському господарстві, торгівлі та інших сферах загрожує подальшим погіршенням ситуації, включаючи припиненням господарської діяльності в наслідок виходу з ладу діючого обладнання. Вирішальну роль у забезпеченні виходу економіки з кризисного стану відіграє інвестиційна політика держави.

Для досягнення цієї мети в Україні є достатньо передумов: вигідне географічне положення, кваліфікована робоча сила, багаті природні ресурси,

незадоволений попит населення та ненасичений ринок товарів та послуг, недостатня конкурентоспроможність національних виробників.[3]

Безумовно, треба значно активізувати розробку й застосування новітніх технологій, і насамперед у сферах, визначених як загальнодержавні пріоритети (енергетика, агропродовольчий комплекс, новітні технології, наука, освіта, охорона здоров'я).

Отже, інвестиції здійснюють досить значний вплив на темпи економічного зростання країни, що, у свою чергу прямо пов'язано із забезпеченням оптимального співвідношення між нагромадженням і споживанням. Тому без мобілізації грошових коштів та їх вкладання в реальний сектор економіки прискорити темпи економічного зростання і вивести Україну з соціально-економічної кризи неможливо. Єдине надійне джерело активізації інвестиційного процесу – прибуток вітчизняних підприємств усіх форм власності.[4]

Інвестиції – це запорука зростання економічного розвитку будь-якої країни. Тому заходи щодо активізації інвестиційних процесів, які є найголовнішою складовою національної економіки, повинні проводитися на всіх рівнях господарювання. Тільки узгоджені та взаємодоповнюючі дії зможуть привести до підвищення рівня активності інвестиційної діяльності нашої держави. Визначальним чинником у забезпеченні ефективного здійснення інвестиційної діяльності в державі є усвідомлення нагальних і важливих питань розвитку інвестування в країні, а також визначення перспективних напрямків об'єктів інвестування, які відповідали б державним інтересам і в подальшому сприятимуть досягненню економічної стабілізації країни[1].

Проте поки що, як свідчать дані за перше півріччя 2015 року, інвестування економіки продовжується скорочуватися. Обсяги залучення капітальних інвестицій підприємств України у січні-червні¹

¹ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції

2015 року складають 98,7 млрд. грн., що становить 90,8 відсотка до відповідного періоду 2014 року (рис.2.1.).

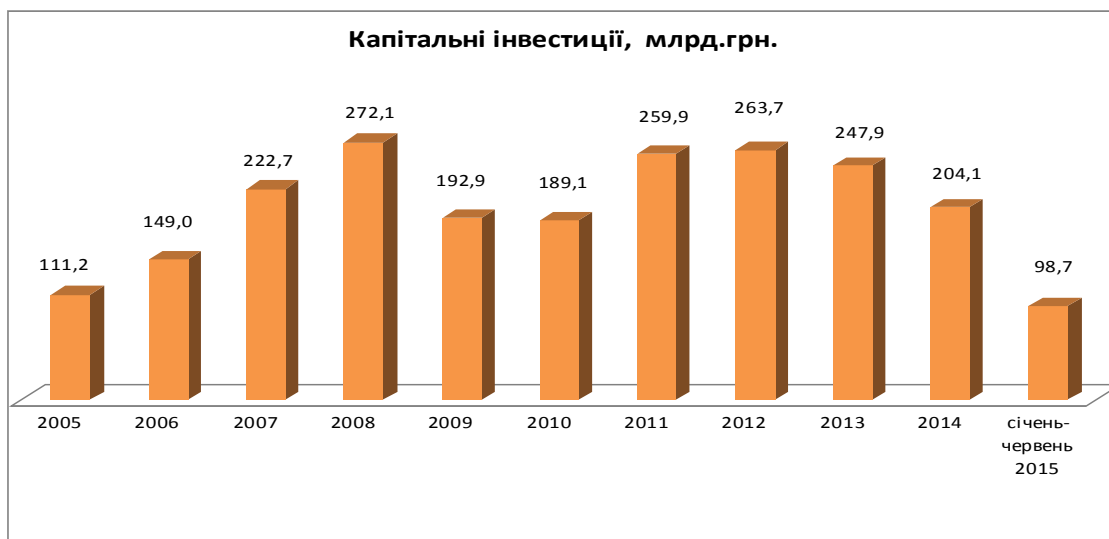

Рис. 2.1. Капітальні інвестиції, млрд. грн.[2]

Рис. 2.2. Розподіл освоєних капітальних інвестицій за сферами економічної діяльності (у % до загального обсягу) [2]

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у січні – червні 2015 року освоєно 69,3 відсотка капіталовкладень.

Частка кредитів банків та інших позик у загальних обсягах капіталовкладень становила 10,2 відсотка.

За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 3,0 відсотка капітальних інвестицій. Частка коштів іноземних інвесторів становила 4,1 відсотка усіх капіталовкладень, частка коштів населення на будівництво житла – 10,7 відсотка. Інші джерела фінансування становлять 2,7 відсотка[2](Рис.2.3.).

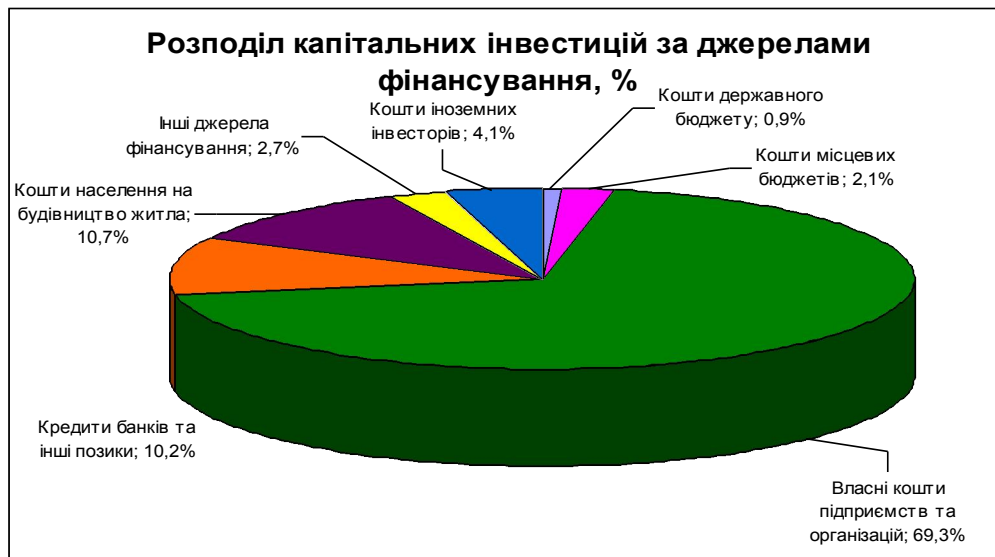

Рис. 2.3. Розподіл капітальних інвестицій за джерелами фінансування, % [2]

Серед факторів, які негативно впливають на стан інвестицій в економіку держави, особливу увагу слід звернути на дисбаланс бюджету України посилення якого набуває все більшого загострення як результат сповільнення економічної динаміки, започатковане у другій половині 2012 року. Зменшення обсягу бюджетних надходжень, стало причиною пошуку додаткових джерел фінансування дефіциту державного бюджету. Враховуючи фактор затягування світової фінансової кризи, а також загострення політичної ситуації та подій на Сході України, підвищуються ризики дестабілізації макроекономічного середовища, що сприятиме подальшому падінню обсягу виробництва. У даному контексті очікування суттєвих впливів іноземних інвестицій в українську економіку можуть виявитися марними, а сподівання на отримання відносно недорогих кредитів від міжнародних фінансових організацій з урахуванням пролонгації відновлення співпраці з МВФ також мають невисокий рівень вірогідності. В умовах, що склалися, для забезпечення виконання основного фінансового документа держава вдається до акумулювання тимчасово вільних грошових ресурсів на внутрішньому ринку переважно шляхом емісії цінних

паперів. Найбільш поширеною практикою покриття фіскального дисбалансу у національних умовах фінансування дефіциту бюджету є використання облігацій внутрішньої державної позики.

Другий рік поспіль Національним банком України (НБУ) здійснюється політика дорогих грошей і рефінансування комерційних банків відбувається в досить обмежених обсягах. Комерційним банкам все важче утримувати високу ліквідність на грошовому ринку, що призводить до звуження пропозиції кредитних ресурсів. Зважаючи на рецесію у промисловості, акумулювання додаткових резервів факторів виробництва, у тому числі капітальних, є дієвим заходом протидії вказаному негативному явищу. Використання кредитів як джерела інвестиційного ресурсу економічного зростання для вітчизняних підприємств є порятунком від затягування негативних тенденцій у промисловому виробництві.

Феномен впливу державних запозичень для фінансування бюджетного дефіциту на обсяги і вартість пропозиції кредитних ресурсів в економіці відомий під назвою ефекту витіснення (англ.: crowding out effect).

Аналіз наукових розробок із цієї тематики показує, що у той час як зарубіжні фахівці у роботах над вивченням вказаного ефекту віддають перевагу визначенню кількісної природи зв'язку між факторами, які є причиною зазначеного економічного явища, вітчизняні науковці здебільшого обмежуються обґрунтуванням теоретико-фундаментальної складової предмету дослідження. Зокрема, В. Зимовець у монографії «Державна фінансова політика економічного розвитку» досить ґрунтовно й детально розкриває природу та подає аналіз ефекту витіснення з урахуванням особливостей реалізації державної фінансової політики в Україні [15]. Цікавими є результати дослідження І. Крючкової, в якому на основі аналізу утворення й розподілу сукупного доходу в розрізі секторів економіки України протягом десятирічної ретроспективи подається аналітична оцінка прямого й опосередкованого впливу державної сфери на процес формування та використання заощаджень в економіці. У роботі підкреслюється вплив державних запозичень шляхом емісії

облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП) на зростання рівня відсоткових ставок за кредитами/депозитами, що негативно позначається на обсягах інвестицій [16].

Винятком зі встановленої вітчизняної практики проведення досліджень з цієї тематики є робота В. Башко, в якій порушуються питання ймовірної присутності ефекту витіснення на статистичних даних восьми розвинених економік ЄС з визначенням причинно-наслідкового зв'язку та напряду дії у часі чинників утворення явища з використанням економетричних методів моделювання [17]. Також значний внесок у вирішення проблемних питань, пов'язаних із кількісним дослідженням причин та наслідків зростання боргових зобов'язань держави, зроблено Т. Богдан. В останньому дослідженні автора на основі елементної доказової бази шестирічного періоду проводиться економетричне моделювання з використанням методу найменших квадратів, рухомого середнього й авторегресії, що підтверджує присутність в Україні ефекту витіснення банківських кредитів державними запозиченнями [18].

В результаті досліджень, відповідних розрахунків та проведеного аналізу факторів впливу на формування обсягу інвестицій в основний капітал показав на виразну роль сектора ЗДУ(сектор загальнодержавного управління), який у післякризовий період розвитку економіки України почав домінувати серед позичальників тимчасово вільних грошових ресурсів. Особливості вітчизняного грошового ринку в умовах рестрикційно-монетарної політики (тобто коли капіталістичні банки і держави обмежують обсяги кредитів щоб уникнути відтоку золотих запасів за кордон, або навіть краху банків) дають можливість НБУ розширювати пропозицію гривні за рахунок задоволення переважно попиту бюджетної сфери для фінансування дефіциту бюджету, утримуючи при цьому низькі темпи інфляції. Проте така практика перешкоджає, якщо не унеможливорює забезпечення реального сектора кредитними ресурсами на прийнятних умовах обслуговування. Вартість позичкового капіталу підвищується за рахунок збільшення попиту на тимчасово вільні грошові

ресурси з боку держави, що призводить до скорочення обсягів кредитування нефінансових корпорацій.

Як показують результати економетричного моделювання зміни реальних інвестицій в основний капітал, державний сектор чинить також опосередкований негативний вплив на формування пропозиції кредитних ресурсів. З одного боку, такий опосередкований вплив відбувається через розширення пропозиції грошової маси, що знижує вартість грошей в економіці, посилюючи інфляційний тиск. З другого боку, державні запозичення прямо пропорційно впливають на зміну валютного курсу, що змінює співвідношення між обсягом іноземної та національної грошової одиниць, і через збільшення пропозиції останньої на грошовому ринку вони підсилюють інфляційні процеси в Україні.

Наявність ефекту заміщення, який передбачає витіснення державними запозиченнями кредитних ресурсів, спрямованих на задоволення інвестиційного попиту реального сектора економіки, провокує підприємства до тимчасового заморожування інвестиційних проектів, що негативно впливає на потенційні можливості останніх розширювати обсяг виробництва. Рецесія у промисловості (тобто спад виробництва) додає негативного впливу до ефекту заміщення шляхом зменшення пропозиції на товарному ринку і таким чином зменшує попит на інвестиційні ресурси. У зазначених умовах з метою протидії сповільненню економічної динаміки доцільно вжити заходів щодо диверсифікації джерел фінансування дефіциту бюджету в Україні, для чого необхідно:

- переорієнтувати основні засади податково-бюджетної політики у напрямі перерозподілу структури видатків на користь капітальних витрат;
- провести диверсифікацію джерел фінансування бюджетного дисбалансу зі зміщенням акценту у бік залучення коштів на зовнішньому ринку;
- започаткувати ревізію рестрикційної монетарної політики шляхом збільшення доступу комерційних банків до відносно дешевих грошових ресурсів НБУ через активізацію рефінансування на умовах дотримання

вимог щодо використання отриманих коштів для кредитування реального сектора економіки;

- на етапі підвищення ступеня гнучкості обмінного курсу утримувати амплітуду валютних коливань у межах, які є значно меншими від темпів приросту бюджетних витрат, що дасть можливість протидіяти згортанню інвестиційного ринку у відповідь на помірну девальвацію;
- враховуючи трансмісійний механізм переносу дії зміни курсу обміну на процес ціноутворення за умови поступової лібералізації монетарної політики, не допускати розширення пропозиції грошової маси понад межі, які перевищують амплітуду валютних коливань;
- встановити обмеження на використання депозитними корпораціями цінних паперів уряду як засобу здійснення активних операцій, залишаючи при цьому можливість формування за допомогою зазначених фінансових інструментів резервних активів банків;
- провадити податково-бюджетне стимулювання сукупного попиту за допомогою послідовних заходів, які становлять сутність виключно задекларованих програмних документів уряду і не підвладні дії тимчасового впливу зміни політичної ситуації в країні;
- для активізації економічного зростання реального сектора економіки шляхом використання інвестиційного ресурсу, одним із джерел утворення якого є кредити комерційних банків, повинна проводитися поміркована політика внутрішніх державних запозичень, що не змінює умови формування попиту та пропозиції на ринку позичкового капіталу.[19]

РОЗДІЛ 3. Забезпечення ефективності державних інвестицій в національній економіці

В Україні залишається ще багато проблем, які створюють перешкоди для іноземних інвесторів. Серед таких факторів можна, насамперед, визначити такі:

- тривалу законодавчу й виконавчу нестабільність;
- відсутність чіткої державної стратегії зі залучень інвестицій;
- значний податковий і адміністративний тиск на об'єкти підприємництва
- зниження для громадян вартості грошових доходів у вигляді дивідендів і відсотків внаслідок інфляційних факторів;
- неврегульованість питань захисту прав власності інвесторів;
- високий рівень корумпованості в органах державної влади;
- наявність перешкод для репатріації прибутки з України;
- недосконалість ринкової інфраструктури;
- нестабільність роботи фінансової системи країни;
- неготовність підприємств здійснювати реальні ефективні інвестиції навіть у конкурентоспроможні інноваційні проекти, що дають високий стійкий дохід, достатній для виплати високих дивідендів, незначні обсяги фондового ринку;
- низький рівень платоспроможності усередині країни.[3]

Перераховані проблеми гальмують інвестиційний процес, тому для України першочерговим завданням має бути створення привабливого іміджу країни. Останнім часом в цьому напрямку проведена значна робота і це дало свій результат.

Показник індексу людського розвитку, який включає в себе рівень життя, грамотності, освіченості і довголіття як основних характеристик людського потенціалу. У 2013 році за цим показником Україна займала 78 місце серед 186 країн. Але оскільки цей показник інтегральний і враховує ряд факторів, то, наприклад, за рівнем освіченості українці стабільно входять в топ 30 світових країн, а за тривалістю життя вже займаємо останнє місце в Європі. За рівнем грамотності і освіченості населення маємо навіть не європейську, а світову конкурентну перевагу нашої країни. Приділяємо увагу тому фактору, що за

рівнем володіння населенням англійською мовою Україна займає 27 місце в світі.

Показники рівня розвитку науки і технологій. Згідно з даними The Good Country Index в 2014 році за рівнем розвитку науки і технології Україна посіла 13 місце в світі, відповідним чином впливає на рівень розробок та інновацій у різних секторах економіки, зокрема в ІТ-сектор.

Низький рівень середньої заробітної плати. Після девальвації національної валюти в 2014 році на більш ніж 75% середня заробітна плата в доларовому еквіваленті стала найменшою в Європі і складає близько 320 дол. З одного боку це низький рівень купівельної спроможності населення, а з іншого – дешева робоча сила робить привабливим варіант розміщення в країні виробництва та промисловості.

Саме ці п'ять факторів сьогодні становлять конкурентну перевагу України в боротьбі за міжнародний капітал і саме на них повинна будуватися урядова інформаційна компанія по залученню інвесторів. Проаналізувавши їх можна зрозуміти, які сектори економіки слід розвивати в першу чергу: металургійну промисловість, сільське господарство, ІТ-сектор і сферу послуг[4].

Панування протягом багатьох десятиліть одноманітних державно-монополістичних господарських структур позбавило економіку належного динамізму, гнучкості, орієнтації на попит, сприйняття інновацій, а відтак – і ефективності. Відмова від галузевого, вузьковідомчого державного управління економікою на користь функціонального, ефективного поєднання ринкового й державного регулювання, демонополізація відбуваються надто повільно, мляво; механізм банкрутства не діє. Це й гальмує позитивні структурні зрушення в економіці та перехід від економічного спаду до економічного зростання. Звичка до застарілих методів господарювання, до екстенсивного нарощування виробництва заради виробництва, відчуження від власності і результатів праці призвела до того, що попит на інвестиції, як правило перевищує можливість його задоволення.

Інвестиційна політика держави здійснюється через механізм державного регулювання.

Аналіз надходження іноземних інвестицій в Україну свідчить, що на сьогодні наша держава ще не створила належної бази для залучення капіталів з-за кордону. Тому найважливішими умовами залучення інвестицій є стабілізація макроекономічного середовища, а також подальше удосконалення законів і нормативних актів. В 2015 році в цьому напрямку президентом і урядом здійснювалися кроки по створенню якісно нових умов ведення бізнесу та інвестування. Але, водночас, дані питання не можуть бути розв'язані без загальної соціально-економічної стабілізації в країні.

Україна є державою, яка залучає іноземний капітал, адже володіє низкою факторів що підтверджують її інвестиційну привабливість: вигідне геополітичне розташування, високий рівень природно-ресурсної бази, дешева кваліфікована робоча сила, місткий споживчий ринок. За підрахунками Ernst&Young, серед країн Центральної та Східної Європи за 2014 р. Україна посіла 4 місце за рівнем інвестиційної привабливості і її підтримали 7% респондентів [14].

Перспективи подальших досліджень мають ґрунтуватися на аргументації потенціалу інвестиційної ємності України, особливо в інноваційній, інфраструктурній та виробничій сферах, формуванні недостатньо сприятливого інвестиційного клімату, розробці практичних рекомендацій щодо усунення бар'єрів на шляху залучення ІІІ та створенні сприятливих умов ведення бізнесу, що передбачають зміни у сфері фіскального, митного, адміністративного регулювання, вдосконалення судової системи, подолання корупції та бюрократизму.[24]

Залученню інвестицій перешкоджають нерозвинутість комунікаційних засобів, незабезпеченість повною, надійною нормативно-правовою та комерційною інформацією. Тому для стимулювання залучення інвестицій та усунення негативних тенденцій в економіці України доцільно здійснити ряд заходів, спираючись на принципи:

- стабільності основних законодавчих актів щодо умов іноземного інвестування;
- диференційованого підходу до податкових та інших пільг для іноземних інвесторів – з урахуванням обсягів і форм інвестування, а також пріоритетів у розвитку економіки України;
- надійності, доступності та оперативності організаційного та інформаційного забезпечення залучення іноземних інвестицій.

Політика України щодо активізації процесу залучення інвестицій, перш за все, пов'язана з ринковим соціально-економічним трансформуванням суспільства. Отже, створення загальнополітичних, правових та інституціональних умов, сприятливих для інвестування, є одночасно як передумовою, так і результатом успішних реформ у нашій державі.

Говорячи про іноземні інвестиції треба враховувати світовий досвід, який показує, що найбільших успіхів у залученні іноземних інвестицій досягають ті країни, які, по-перше, ставлять таку мету, як пріоритетну в своїй економіці, по-друге, використовують при цьому можливо більший набір заходів. Головне тут:

- створення привабливого інвестиційного клімату;
- створення міжнародного образу країни як такої, що надає інвестору кращі, ніж інші країни, можливості.

Можливими напрямками активізації іноземної інвестиційної активності могли би стати наступні: створення стабільного законодавства, яке має забезпечувати державні гарантії захисту вітчизняних та іноземних інвестицій протягом тривалого часу; створення сприятливого інноваційно-інвестиційного клімату для реалізації пріоритетних державних програм та інвестиційних проектів; сприяння залученню продуктивного прямого іноземного капіталу в сферу матеріального виробництва та встановлення державного контролю за його використанням; створення сприятливих умов для розвитку спільних підприємств, які займаються виробництвом; створення спільних підприємств за так званою «китайською схемою», яка передбачає з самого початку володіння

контрольним пакетом акцій підприємства українською стороною, а згодом, за 5–7 років, українськими мають бути 75% акцій, а ще за 10–12 років спільне підприємство стає повністю українським; заборона ввезення спільними підприємствами застарілої продукції та технологій, які в розвинених країнах вважаються вичерпаними; розробка та прийняття законів щодо страхування[23].

ВИСНОВКИ

Отже, під інвестиціями розуміють всі види майнових і інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької діяльності, в результаті чого створюється прибуток або досягається соціальний ефект. Інвестиційна політика представляє собою частину загальної і фінансової стратегії підприємства, яка полягає у виборі і реалізації найефективніших шляхів розширення об'єму його активів для і забезпечення основних напрямків його розвитку. Інвестиційна політика підприємства передбачає формування окремих напрямків інвестиційної діяльності підприємства у відповідності із стратегією його економічного розвитку.

Підводячи підсумок, необхідно сказати, що загалом інвестиційно-підприємницький клімат України є складним, хоча урядом і президентом здійснюються кроки по створенню якісно нових умов введення бізнесу. Залучаючи до країни іноземний капітал, не слід забувати, що з нинішньої кризи Україну виведуть лише власні зусилля. Необхідно намагатися створити сприятливий інвестиційний клімат не тільки для іноземних інвесторів, але й для вітчизняних. І мова не про те, щоб надати їм гроші на здійснення інвестицій. Українському приватному капіталу також потрібні гарантії від примусових вилучень і свавілля влади, система страхування від некомерційних ризиків, а також стабільні умови роботи при здійсненні довгострокових капіталовкладень.

Нинішня ситуація в Україні підтверджує ту відому істину, що коли назріла потреба у загальних змінах, тоді часткові перетворення зовсім нічого не дають, а то й ведуть до негативних результатів. Пожвавлення економічної, у тому числі інвестиційної діяльності і поліпшення на цій основі соціальних умов можливе тільки шляхом рішучих, комплексних, швидких, прозорих і послідовних ринкових реформ, які (як показує досвід інших країн, що реально здійснюють такі реформи) вивільнять підприємницьку ініціативу, створять конкурентне середовище й нададуть економіці стимули ефективного розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРА

1. Інвестиційна політика України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://5ka.at.ua/load/ekonomichna_teorija/investicijna_politika_ukrajini_kursova_robota/20-1-0-647
2. Інвестиційна діяльність в Україні – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/Download?id=cc024807-7cab-4c92-be6f-c00045ece1c6>
3. Флейчук М.І., Будник А.В. Особливості післякризового інвестування процесу в Україні// Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.3.- ст. 149-154
4. Фактори інвестиційної привабливості України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uid-2015.com/uk/faktori-investitsijnoyi-privablivosti-ukrayini>
5. Формування та пріоритетні напрями інвестиційної політики держави [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://new-politics.org.ua/news/1152/>
6. Макух С. М. Аналіз та оцінка сучасних тенденцій секторального розподілу світових потоків інвестиційних ресурсів [Електронний ресурс] / С. М. Макух. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ecfor_2013_4_10.pdf.
7. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності України [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
8. Міжнародна інвестиційна позиція України [Електронний ресурс] / Національний банк України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=4712063>.
9. Бегут с корабля: какие иностранные банки ушли из Украины [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://finance.bigmir.net/kredit_depozit/22728-Begut-s-korablja--kakie-inostrannye-banki-ushli-iz-Ukrainy.
10. Кочетков В. М. Діяльність банків з іноземним капіталом в Україні [Електронний ресурс] / В. М. Кочетков, Т. А. Мостиський // Ефективна

економіка. – 2014 – №5. – Режим доступу:
<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2979>.

11. Рейтинг інвестиційної привабливості регіонів [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://www.ukrproject.gov.ua/sites/default/files/upload/rejting_investiciynoyi_privablivosti_regioniv_2014_1.pdf

12. Енергія розвитку: Інвестор довіряють Україні // Інформаційний вісник мережі регіональних центрів з інвестицій та розвитку: Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України – Березень 2014. – 67 с.

13. Семак Е. Воздействие экономической интеграции на привлечение прямых иностранных инвестиций в страны-члены региональных группировок [Электронный ресурс] / Е. Семак, И. Турлай // Журнал международного права и международных отношений – 2011. – №2. – Режим доступа:
<http://evolutio.info/content/view/1839/232/>

14. EU's attractiveness survey Europe 2014: Back in the game [Electronic resource]. – Access mode: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-2014-european-attractiveness-survey/\\$FILE/EY-2014-european-attractiveness-survey.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-2014-european-attractiveness-survey/$FILE/EY-2014-european-attractiveness-survey.pdf).

15. Зимовець В. В. Державна фінансова політика економічного розвитку / В. В. Зимовець; НАН України; Ін-т екон. та прогнозув. – К., 2010. – С. 234–249.

16. Крючкова І. Деструктивні зміни в розподілі валового наявного доходу та напрями державної політики щодо їхнього подолання / І. Крючкова // Економіка і прогнозування; НАН України, Ін-т екон. та прогнозув. – К., 2013. – № 1/2013. – С. 7–26.

17. Башко В. Й. Ефект витіснення: аналіз причинно-наслідкових зв'язків / В. Й. Башко // Економіка і прогнозування, НАН України; Ін-т екон. та прогнозув. – К., 2008. – № 4/2008. – С. 82–96.

18. Богдан Т. Моделювання впливу боргової політики на економічний розвиток України / Т. Богдан, І. Богдан // Вісник Національного банку України. – К., 2013. – № 10 2013. – С. 20–27.

19. Проблема нарощення інвестиційного потенціалу економіки України в умовах посилення бюджетного дисбалансу [Електронний ресурс] – Режим доступу:

http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/econ_2013_12_6.pdf

20. Інвестиційно-інноваційна діяльність: теорія, практика, досвід: Монографія / М.П. Денисенко, Л.І. Михайлова, І.М. Грищенко, А.П. Гречан та ін.; За ред. д.е.н., проф. М.П. Денисенка та д.е.н., проф. Л.І. Михайлової. – Суми: Університетська книга, 2008. – 1050 с.

21. Інституційні засади інноваційної економіки: міжнародний досвід та вітчизняна практика: Монографія / А.С. Аблов, О.С. Довгий, Л.П. Гальперин та ін.; За ред. д.е.н., проф. В.Є. Новицького. – К.: КВ НАУ, 2005. – 200 с.

22. Фінансово-економічні механізми інноваційно-інвестиційного розвитку України: Монографія / О.А. Кириченко, С.А. Єрохін та ін.; За ред. О.А. Кириченка. – К.: Національна академія управління, 2008. – 345 с.